

Sygn. akt I C 7/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2012 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Irena Minkisiewicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Żaklina Skrzypczak

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2012 r. na rozprawie sprawy

z powództwa I. K.

przeciwko H. K. (1)

o naruszenie posiadania

1. powództwo oddała;

2. zasądza od powódki I. K. na rzecz pozwanego H. K. (1) kwotę 156 zł (słownie: sto pięćdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

3. nakazuje wypłacić Skarbowi Państwa (kasa tut. Sądu) adwokat L. R. kwotę 234 zł (słownie: dwieście trzydzieści cztery złote) wraz z podatkiem VAT 23% w wysokości 53,82 zł (słownie: pięćdziesiąt trzy złote 82/100, łącznie 287,82 zł (słownie; dwieście osiemdziesiąt siedem złotych 82/100) tytułem udzielonej pomocy z urzędu.

Sygn. akt I C 7/11

UZASADNIENIE

W dniu 7 stycznia 2011r. do tut. Sądu pozew I. K. przeciwko H. K. (1) o naruszenie posiadania.

Uzasadniając swoje stanowisko I. K. podała, iż od urodzenia zamieszkuje w Ł. przy ul. (...) w domu jednorodzinnym należącym uprzednio do jej rodziców. W dniu 7 sierpnia 2009r., po powrocie z pracy, nie mogła wejść do domu. Brama oraz furtka na posesję były zamknięte na kłódkę. W drzwiach wejściowych, do których dotarła przechodząc przez posesję sąsiada, został zmieniony zamek. Okazało się po interwencji policyjnej, że dostępu do domu odmówił jej brat-H. K. (1). Złożył on ponadto wniosek o jej wymeldowanie z domu przy ul. (...) w Ł..

H. K. (1) nie jest jedynym właścicielem przedmiotowej nieruchomości. Jej współwłaścicielem pozostaje także J. K. (1)-brat stron.

W reakcji na pozew odpowiedź wniósł pozwany, domagając się oddalenia powództwa. H. K. (1) przyznał, iż pozostaje w stosunku pokrewieństwa z I. K.. Potwierdził również, iż od urodzenia zamieszkiwali wspólnie w domu przy ul. (...) w Ł., należącym do ich rodziców-J. i H. K. (2). Gospodarstwo to zostało przez nich przekazane H. i B. K. w 1988 r.. Rodzeństwo pozwanego ustnie zrzekło praw do gospodarstwa. Zdaniem H. K. (1) nie odpowiada prawdzie podniesione przez jego siostrę twierdzenia, iż wejście na posesję nie było możliwe. W tym dniu I. K. w obecności funkcjonariuszy Policji zabrała z domu jej rzeczy oraz pieniądze i zamieszkała w Ł. przy ul. (...). W dalszej części pozwany przywołał wiele okoliczności dotyczących stosunków panujących w ich rodzinie, a to dotyczące stosunku poszczególnych dzieci

do rodziców J. i H. K. (2), konfliktów związanych ze spadkiem po nich, naruszeniu substancji gospodarstwa rolnego, nie uiszczania na bieżąco opłat eksploatacyjnych związanych z korzystaniem z niego.

Na rozprawie z dnia 31 maja 2011r. I. K. podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Dodała ponadto, iż w domu przy ul. (...) w Ł. wciąż znajdują się jej rzeczy osobiste.

Pozwany zauważył, iż w związku z upływem ok. dwóch lat od naruszenia posiadania, roszczenie I. K. wygasło. Stan faktyczny odpowiada stanowi zgodnemu z prawem, gdyż wobec I. K. została przed wielu lat orzeczona eksmisja z domu, który zajmuje pozwany. W dalszym toku wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Wniosek tej samej treści złożył pełnomocnik z urzędu I. K..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny;

W 1988 r. J. K. (2) przekazał w drodze darowizny H. K. (1) gospodarstwo rolne, które wraz z małżonką H. K. (2), prowadził w Ł. przy ul. (...). Oprócz H. K. (1), J. K. (2) i H. mieli jeszcze dwoje dzieci: J. K. (1) i I. K.. Wyrokiem z dnia 30 stycznia 1992r., sygn. akt C 236/91, Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu, zobowiązał J. K. (1) i I. K. do opuszczenia i opróżnienia domu przy ul. (...) w Ł..

Dowód: zeznania H. K. (1)-k.248-249

postanowienia KS przy SR w Głubczycach z dnia 17.04.2004r.-k.50 KM 176/98

Powódka I. K.zamieszkiwała w domu przy ul. (...)w Ł.od 1958r. do 7 sierpnia 2009r. W tym dniu H. K. (1), pod jej nieobecność, wymienił zamek w drzwiach wejściowych, uniemożliwiając jej wejście do środka. Zaśrubowana w tym dniu została również furtka prowadząca na posesję. I. K.przebywała w tym czasie w pracy. Po powrocie z pracy, w związku z brakiem możliwości wejścia do domu, I. K.udąła się do K. prosząc o pomoc funkcjonariuszy Policji. Na posesję, na której znajduje się dom, dostała się przechodząc przez posesję sąsiada. Po zjawieniu się policjantów H. K. (1)w ich obecności, otworzył drzwi do domu, umożliwiając I. K.zabranie z domu najpotrzebniejszych przedmiotów, dokumentów, odmawiając dalszego zamieszkiwania w nim.

W okresie poprzedzającym wymianę zamka w drzwiach przez H. K. (1), w domu tym zamieszkiwała jedynie I. K., która korzystała w tym czasie z części budynku mieszkalnego tj. pomieszczeń zajmowanych wcześniej przez jej rodziców w ramach umowy dożywocia(kuchni, pokoju na parterze oraz spiżarki). Pozostałą część budynku zajmował H. K. (1), który nie zamieszkiwał w nim. W obrębie nieruchomości znajdował się także budynek gospodarczy. Do 31 stycznia 2009r. w domu tym wspólnie zamieszkiwały I. K.wraz z matką H. K. (2). Po jej śmierci, H. K. (1)trzykrotnie domagał się od niej opuszczenia domu. Ostatnio w kwietniu 2009r. Pomimo wyroku eksmisyjnego, I. K.nie opuściła domu od czasu jego wydania. J. K. (1)wyprowadził się z niego w 1991r. W toku zdarzeń zmarł ojciec I. K.J.. Od 24 grudnia 2009r. I. K.zamieszkuje z bratem J. K. (1)przy ul. (...)w Ł.. Od sierpnia do grudnia zamieszkiwała u znajomych. Od czasu utraty posiadania, I. K.podejmowała próby powrotu do domu przy ul (...)w Ł.. Odbierała przychodzącą na ten adres korespondencję.

W dniu 7 kwietnia 2011r. I. K. w obecności funkcjonariusza Policji ponownie była w domu przy ul. (...) w Ł., w związku ze zgłoszeniem kradzieży pozostawionych przez nią w tym domu środków pieniężnych. H. K. (1) złożył wniosek o wymeldowanie I. K..

Dowód: zeznania J. K. (1) -k.197

zeznania B. K.-k.198

zeznania R. K.-k.198

zeznania I. K.-k.247-248

zeznania H. K. (1)-k.248-249

pismo z dnia 23.11.2010r.-k.78-82

pismo z dnia 2 czerwca 2011r.-k.107-111

Postanowieniem z dnia 23 grudnia 2009r., sygn. akt I Ns 669/09, Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu stwierdził, iż spadek po H. K. (2)- zm. 31 stycznia 2009r. w N., nabyli na mocy testamentu J. K. (1) i I. K. po 1/2 części. Wcześniej, J. K. (2) odwołał darowiznę gospodarstwa rolnego, przekazując ją w drodze testamentowej H. K. (2).

Dowód: postanowienie SR w K-K z dnia 23.12.2009r.-k.84

testament-k.85

testament-k.86

W dniu 28 kwietnia 2011r. Policji postanowiła umorzyć dochodzenie w sprawie kradzieży mienia w okresie od 7 sierpnia 2009r. do 6 lutego 2011r. w budynku w Ł.przy ul. (...)w postaci pieniędzy w kwocie 9.000 zł., mikrofalówki marki W., różnego koloru farb olejnych w puszkach, o łącznej wartości 10.150, na szkodę J. K. (1)oraz pieniędzy w kwocie 30.000 zł. i ok. 50 euro tj. na łączną kwotę 30.198 zł. na szkodę I. K., o przestępstwo z art. 278§1 k.k. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego oraz w sprawie gróźb karalnych pozbawienia życia i pobicia kierowanych do J. K. (1)oraz I. K.przez H. K. (1)w dniu 6 lutego 2011r. na terenie posesji przy ul. (...)w Ł., które wzbudziły w nich uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, o przestępstwo z art. 190§1 k.k. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego.

Postanowieniem z dnia 20 października 2011r., sygn. akt II Kp 132/10, Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu, na skutek zażalenie I. K. i J. K. (1), utrzymał w mocy powyższe postanowienie

Dowód: postanowienie Policji z dnia 28.04.2011r.-k.95 akt 2 Ds. 314/11

postanowienie SR w K-K z dnia 20.10.2011r.-k.116 akt II Kp 132/10

Sąd zważył, co następuje;

Sprawa, która oddana tutejszemu Sądowi do rozpoznania dotyczyła zagadnienia naruszenia posiadania uregulowanego w art. prawa materialnego-art.336-352 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r.-Kodeks cywilny(Dz.U. Nr 16, poz.93 ze zm.-dalej "k.c.") oraz prawa procesowego art.478-479 ustawy z dnia 17 listopada 1964r.-Kodeks postępowania cywilnego(Dz. U. Nr 43, poz.296 ze zm.-dalej "k.p.c.").

Już na wstępie należy zauważyć, iż przedmiotem postępowania o naruszenie posiadania nie jest ogół spraw, które zaistniały pomiędzy stronami postępowania. Tym samym poza zakresem rozpoznania pozostawał stan właścicielski nieruchomości przy ul. (...) w Ł., czy też kwestia ewentualnych roszczeń związanych z korzystaniem przez I. K. z tej nieruchomości. Jak wynika z art. 478 k.p.c.: » W sprawach o naruszenie posiadania sąd bada jedynie ostatni stan posiadania i fakt naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary pozwanego «. Tak określony przedmiot badania, należało następnie odnieść do przepisów prawa materialnego w zakresie stanu faktycznego, jakim jest posiadanie nieruchomości.

Z przepisu otwierającego tytuł dotyczący tej instytucji prawnej jawi się, że: » Posiadaczem rzeczy jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny) «. Tradycyjnie stan posiadania dzieli się na dwa elementy tj. element fizyczny tzw. corpus oraz element psychiczny tzw. animus. Przez ten pierwszy rozumie się, iż stan, w którym pewna osoba znajduje się w sytuacji, która daje jej możliwość władania rzeczą w taki sposób, jak mogą to czynić osoby, którym przysługuje do rzeczy

określone prawo, przy czym nie jest konieczne efektywne wykonywanie tego władztwa. Animus tymczasem oznacza wolę wykonywania względem rzeczy określonego prawa dla siebie.

Z poczynionych przez Sąd ustaleń wynika, iż I. K. władała nieruchomością przy ul. (...) w Ł. w okresie poprzedzającym wyzucie. Stan ten był kontynuacją jej wcześniejszego pobytu w tym miejscu, pozostającego w związku z opieką nad matką, która zmarła 31 stycznia 2009 r., a u swoich źródeł sięgał czasu jej narodzin. Okoliczność ta była pomiędzy stronami bezsporna. Również Sąd, w oparciu o przedstawione mu dowody, nie znalazł przyczyny, dla odmiennego zapatrywania. Podobnie należało ocenić przymiot przysługujący H. K. (1). Nie zamieszkiwał on, na stałe w tym domu, lecz okazjonalnie korzystał z tej nieruchomości, dając wyraz woli swojego władztwa nad nią. Jego animus wyrażał się przy tym, chociażby w formie wzywania I. K. do opuszczenia nieruchomości.

Nie może budzić zatem wątpliwości, iż w zaistniałej sytuacji, I. K. prawidłowo przyjęła, iż środkiem prawnym, który może doprowadzić do przywrócenia wcześniejszego stanu rzecz jest powództwo o przywrócenie naruszonego posiadania. Zgodnie z art. 344§1 k.c.: »Przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, jak również przeciwko temu, na czyją korzyść naruszenie nastąpiło, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem «.

Powództwo nie mogło ulec jednakże uwzględnieniu, gdyż strona powodowa nie dochowała terminu do jego wytoczenia. Na zasadzie art. 344§2 k.c.: » Roszczenie wygasa, jeżeli nie będzie dochodzone w ciągu roku od chwili naruszenia «. Strony pozostają zgodne, iż roszczenie zaktualizowało się w chwilą wyzucia z posiadania I. K. w dniu 7 sierpnia 2009r. I. K. wniosła do Sądu pozew o przywrócenie naruszonego posiadania dopiero w dniu 7 stycznia 2011r. Niewątpliwie uchybiła zatem terminowi do jego wniesienia, który upłynął z dnia 7 sierpnia 2010r. Termin z art. 344§2 k.c., co wynika już z jego treści, ma charakter materialnoprawny (prekluzyjny). Oznacza to, że z chwilą jego upływu roszczenie wygasa, zaś jego upływ nie ulega przerwaniu ani zawieszeniu. Termin ten jest ponadto nieprzywracany-zob. J. Ignatowicz (w:) Kodeks..., s. 795; S. Rudnicki, Komentarz..., s. 466).

Mając powyższe na względzie, Sąd oddalił powództwo.

Rozstrzygnięcie w pkt 2 uzasadnia art. 98§1 k.p.c., statuujący zasadę ponoszenia kosztów procesu przez stronę, która proces przegrała. W skład kosztów poniesionych przez stronę pozwaną wszedł: koszt zastępstwa procesowego w kwocie 156 zł.- art.8 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej(Dz.U.Nr146, poz.1188 ze zm.).

W pkt 3 wyroku, Sąd orzekł o kosztach zastępstwa udzielonego z urzędu, które poniósł Skarb Państwa. Stosownie do art. 29 ust.1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze(Dz.U.Nr146, poz.1188 ze zm.) w zw. z §8 pkt 4 w zw. z §2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz.1348 ze zm.) należna adw. L. R. kwota wynosi 287,82 zł., w tym z tytułu podatku od towarów i usług-53,82 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w sentencji.